

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יצחק קרויזר

5741/25/פ

הצעת חוק לתמיכה ועידוד שילובם של משרתי המילואים בחקלאות ובהתיישבות, התשפ"ה–2025

מטרה 1. מטרתו של חוק זה היא לעודד ולתמרץ משרתי מילואים פעילים לעסוק בחקלאות ובהקמת חוות בודדים ברחבי הארץ, ובפרט בשטחים חקלאיים הנמצאים באזור קו העימות, מתוך הכרה בתרומתם המשמעותית לביטחון המדינה.

הגדרות 2. בחוק זה –
"אזור עדיפות לאומית" – כהגדרתו בפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט–2009¹ ;

"אזור קו עימות" – כהגדרתו בסעיף 40(ה) לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985² ;

"חוות בודדים" – מיזם שבמסגרתו נעשה שימוש במקרקעין לחקלאות ולשימושים נלווים, לרבות שימוש למגורי המחזיק באותם מקרקעין למטרות האמורות ;

"החטיבה להתיישבות" – כמשמעותה בסעיף 6 לחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ ישראל, התשי"ג–1952³ ;

"חייל מילואים" – כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח–2008⁴ ;

"יצרן חקלאי" – כהגדרתו בסעיף 4 לחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, התשמ"א–1980⁵ ;

¹ ס"ח התשס"ט, עמ' 157.

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

³ ס"ח התשי"ג, עמ' 2.

⁴ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 56.

"משרת מילואים פעיל" – חייל מילואים אשר שירת שירות מילואים במשך 30 יום לפחות;

"ציוד חקלאי" – כמפורט בנוהל ייבוא ציוד חקלאי שפרסם משרד החקלאות ובטחון המזון באתר האינטרנט של המשרד;

"קרקע חקלאית" – קרקע שנועדה לשמש לייצור תוצרת חקלאית, לגידול פרחים, למשתלה, לגידול בעלי חיים או להחזקתם או למרעה להם, או להחזקת ציוד חקלאי או מלאי חקלאי;

"רשות מקרקעי ישראל" – כהגדרתה בחוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך–1960.

3. זכויות משרתי מילואים העובדים בחקלאות באיזורי קו עימות משרת מילואים פעיל המועסק על ידי יצרן חקלאי, עובד בחקלאות המועסק על ידי יצרן חקלאי שהוא משרת מילואים פעיל ועובד בחקלאות המועסק על ידי יצרן חקלאי המקיים משק בקרקעות חקלאיות שנמצאות באזורי קו עימות, יהיו זכאים למשך שנה לזכויות זהות למי שעובד בעבודה מועדפת כהגדרתה בסעיף 174 לחוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה–1995.⁷

4. תוספת במכסות מים למשרתי מילואים (א) יצרן חקלאי שהוא משרת מילואים פעיל זכאי לתוספת של עד 20% ממכסת המים המוקצית לו לפי חוק המים, התשי"ט–1959.⁸

(ב) בקשה לפי סעיף קטן (א) תוגש למשרד החקלאות וביטחון המזון וטעונה אישור של הרשות הממשלתית למים ולביוב.

5. מתן מענק ציוד חקלאי למשרתי מילואים (א) חייל מילואים ששירת מעל 80 ימים במהלך 12 החודשים שקדמו לקבלת ההטבה, ועוסק כיצרן חקלאי, יהיה זכאי למענק של עד 10,000 שקלים חדשים לרכישת ציוד חקלאי, ובכלל זה מערכות השקיה, טרקטורים, ציוד לגידור, חממות ומבני גידול, כלי עבודה חקלאיים ידניים ומכניים.

(ב) המענק יינתן עבור רכישת ציוד חקלאי בלבד.

(ג) סכום המענק יהיה סכום השווה לסכום ההוצאות שהוצאו לצורך רכישת ציוד חקלאי ויהיה טעון את אישורו של הגורם המוסמך לכך במשרד החקלאות וביטחון המזון.

(ד) המענק יהיה פטור ממס.

⁶ ס"ח התשי"ד, עמ' 57.
⁷ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.
⁸ ס"ח התשי"ט, עמ' 169.

6. הקצאת קרקעות חקלאיות באזורי קו העימות להקמת חוות בודדים בבעלות משרתי מילואים
- (א) החטיבה להתיישבות, מכוח מעמדה וסמכותה בחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ ישראל, התשי"ג-1952, ורשות מקרקעי ישראל מכוח סמכותה בחוק חוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך-1960, יפעלו להקצאת קרקעות באזורי עדיפות לאומית, להקמת חוות בודדים של משרתי מילואים פעילים.
- (ב) השטחים שיוקצו יהיו בקרקעות לייעוד חקלאי, כפי שנקבע בתוכניות מתאר ארציות ומקומיות המאושרות.
- (ג) השטחים שיוקצו יהיו שטחים בבעלות מדינת ישראל המנוהלים על ידי רשות מקרקעי ישראל, או קרקעות קק"ל הזמינות להקצאה למטרות חקלאיות.
- (ד) הקצאת הקרקעות לפי סעיף זה תושלם עד שנתיים מיום תחילת תוקפו של חוק זה.

דברי הסבר

במהלך מלחמת חרבות ברזל, חקלאים משרתי מילואים נאלצו לעזוב את בתיהם ומשקיהם למשך תקופות ממושכות, תוך שהם מקריבים את ביטחונם האישי והמשפחתי למען הגנת המדינה. מעבר להשלכות האישיות, החברתיות והנפשיות, נגרמו להם נזקים כלכליים כבדים בשל השבתת פעילותם החקלאית. חקלאות בישראל היא תחום מאתגר מלכתחילה, ובמיוחד עבור חקלאים הפועלים בחוות בודדים. עם זאת, המלחמה החריפה את הקשיים והובילה לכך שחלקם לא יכלו לקצור את פרי עמלם, מה שגרם להפסדים עסקיים ותדמיתיים ניכרים.

מטרת החוק היא להקל על שיקום המשקים שנפגעו ולתמוך בחקלאים משרתי המילואים, תוך חיזוק החקלאות הישראלית, עידוד השירות במילואים ותמיכה באזורים שבהם התקיימה חקלאות ענפה שנהרסה בעקבות המלחמה, כדוגמת עוטף עזה והגבול הצפוני. בכך, עשוי החוק לחזק שני ערכים חשובים השלובים זה בזה ובעלי תרומה למדינה: שירות מילואים ממושך וחקלאות ישראלית ציונית.

מוצע לקבוע שמשרת מילואים פעיל העובד בחקלאות, או מי שמועסק על ידי משרת מילואים פעיל בחקלאות, בקרקעות חקלאיות שבאזורי קו העימות, יהיה זכאי למשך שנה לזכויות זהות למי שמועסק בעבודה מועדפת מכוח חוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה-1995.

עוד מוצע לקבוע שיצרן חקלאי שהוא משרת מילואים פעיל יהיה זכאי לתוספת של 20% ממכסת המים שהוקצתה לו על ידי הרשות הממשלתית למים ולביוב.

בנוסף, מוצע לקבוע שחייל מילואים ששירת מעל 80 ימים במהלך השנה העוקבת, ועוסק כיצרן חקלאי, יהיה זכאי למענק של עד 10,000 שקלים חדשים לרכישת ציוד חקלאי.

עוד מוצע לחייב את החטיבה להתיישבות לפעול להקצאת קרקעות באזורי עדיפות לאומית, להקמת חוות בודדים של משרתי מילואים פעילים.

 הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
 והונחה על שולחן הכנסת ביום
 ב' בניסן התשפ"ה (31.03.2025)

